

حدود اختلاف نسبت بمصالح خودشان در ایالات سابق الذکر ایران بوجب مدلول فصول ذیل به یکدیگر اتفاق نمودند:

فصل اول

دولت انگلیس متعهد مشود که در آن طرف خطی که از قصر شیرین از راه اصفهان و بزد خاغ بنقطه اذسرحد ایران منتهی و سرحد روس افغانستان را تنازع مینماید برای خود یا کمل بر طای خود یا معاونت پابخاع دولت دیگر در صدد تفصیل هیچ گونه امتیاز یا تیکی یا تجارتی از قبیل امتیازات راهی آهن و سایر راهها و باکها و تکرکها و حمل و نقل و بیمه و غیره برینماید و نیز دولت انگلیس متعهد است که و چهار من الوجه بهیچ وسیله در اوقاتی که دولت روس مقام معاونت بسطاله این قبیل امتیازات درنواحی مزبوره برینماید اماً ضدین ننماید مسلم است که اماً کن مذکوره در حقوق جزو نواحی است که در آنها دولت انگلیس متعهد است که در مقام تفصیل امتیازات مذکوره فوق برینماید.

فصل دوم

دولت روس هم متعهد است که در آن طرف خطی که از سرحد افغانستان از راه فاژک و بیرون چند و کرمان رفتگی: دنباس منتهی می‌شود برای خود یا کمل پابخاع خود یا معاونت بر عاید دولت دیگر در صدد تفصیل هیچ گونه امتیاز یا تیکی یا تجارتی از قبیل امتیازات راههای آهن و سایر راههای بانکها و تکرکها و حمل و نقل و بیمه و غیره برینماید و نیز دولت روس متعهد است که و چهار من الوجه بهیچ وسیله در اوقاتی که دولت روس مقام معاونت بسطاله این امتیازات درنواحی مزبوره برینماید آمده ضدین و مسلم است که اماً کن مذکوره در حقوق جزو نواحی است که در آنها دولت روس متعهد است که در مقام تفصیل امتیازات مذکوره فوق برینماید.

فصل سیم

دولت روس متعهد می‌شود که بدون اینکه قبل بادولت انگلیس مشاوره و تفهیمی شده باشد یا هیچ گونه امتیازی که بر عاید ای انگلیس در نواحی ایران واقعه فرماین خطوط مذکوره در فصل اول و دوم داده شود ضمیمه نشکند دولت انگلیس نیز بهمنین خوا در ریاض امتیازاتی که بر عاید روس درهان نواحی ایران داده می‌شود متعهد است تمام امتیازات موجوده حالی در نواحی مذکوره در فصل اول و دوم هم بحال خود برقرار خواهد بود.

فصل چهارم

مسلم است که: هایدات تمام گمرکات ایران باستثنای گمرکات فارس و خلیج فارس یعنی عادیانی که بسماحت وجه اصل و مذاقع قروض دولت ایران از باز از استقراری روس تاثرداری امضا این فراداد حالیه داده شده برای همان منظور کما فی اسبق برقرار خواهد بود نزد مسلم است که هایدات گمرکات کان ایران در فارس و خلیج فارس و همچنین هایدات عمل صید ماهی سواحل ایران در دریای خزر و همچنین هایدات پست و تلگراف برای ادائی قروض دون ایران از باز اثک شاهنشاهی که تا تاریخ امضای این فراداد حالیه داده شده است کما فی السابق برقرار خواهد بود.

فصل پنجم

در صورت عدم ترتیب ادای وجه اصل با برداخت منافع قروض ایران از باز استقراری و اساساً

نموده حضرت والا پس از یکه زیع ساخت مجدد تبریک گفته برخاستند: ماده که مطروح مذاکره بود با تمام نرسیده مجلس ختم شد.

عصر امروز سه بیرون مذنه مجلس منعقد شد در همان ماده که صیغ مذاکره داشته اورا بمبارتی کافی و جامس نوشته قرائت شده از مجلس گذشت چند ماهه دیگر از قانون اساسی قرائت و تصویب شد در این اتفاق و امر ای مجلس وود کردند بنیاب علام السلطنه که دو ساق و زیر امور خارجه و چند روزی بود که در مقام تأثیرگذاری استفاده داده بودند مجدداً بهمان منصب و شغل انتخاب شده ب مجلس صرفی شدند مجلس بواسطه یاره از مطالب مهه سری گردید.

مذاکرات روز شنبه ۲۶ شعبان

دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز پنجشنبه ۲۶ را آقا میرزا طاهر قرائت کردند.

مقتضی الممالک اجازه مرخصی خواستند.

رقیس - اگرچه وجود شما خلبان لازم است ولی چیزی که هست باید بگویم هر روزی که میتوانید در اینجا خاطر شوید معین کنید ولی طوری شود که خلاف قول شود.

مقتضی الممالک - چون قصد دارم اهل و میال را بیاورم شاید درین راه معلم شوم یهر حال تا دهم شوال وارد خواهم شد.

رقیس - این قرارنامه و مراسله ایست که از سفارت انگلیس برای وزارت امور خارجه رسیده و ایشان آن قرارنامه را با مراسله فرستادند به مجلس قرائت شود و در این قرارنامه بین دولتین روس و انگلیس آنچه راجع بایران است نوشته اند.

سجاد مراسله سفارت انگلیس بوزارت امور خارجه

بتاریخ ۲۶ سپتامبر ۱۹۰۷ - ۱۵ شعبان ۱۳۲۵

جناب مستطیل اجل اکرم افخم را با کمال

احترام تصدیق افزای میگردد

بر حسب دستور الملی = از دولت متوجه دوستدار و رسیده شرف دارم که صورت ترتیب منتهه فیما بین دولتین انگلیس و روس مرخصه ۳۱ اوت

است اتفاقاً بفاید دارم محض تمهیل قرائت نوشته شده ایه ایران

ترجمه غیر مستنده آنرا بشخه فرانسه العاق داشت محض احتراف از از هر گونه اشتباه نیز باید اظهار دارم که مسلم است نسخه فرانسه سندیت خواهد داشت

صورت این قرارداد رسماً بدول معمظه ایفاده خواهد شد و بزودی نیز انتشار خواهد یافت در این موقع

احترامات فایقه تجدید مینماید.

قرارداد در باب ایران

نظر باینک دولتین انگلیس و روس منتهه مجدد که انتکریته و استقلال ایران را بر اعتماد نمایند و

محض آنکه صمیماً مابین بمعظ نظم در تمام نقاط این مملکت و ترقی صلح آمیز آن میباشد و مایلند که

برای تمام سایر ملل بالسوی حقوق تجارتی و صناعی همیشه برقرار بوده باشد و چون هریک از دولتین

مذکورین ملاحقه ترتیب چهار ایانی و اکونومی (غروتی) اهتمام مخصوصی در حفظ امنیت و نظم

بعضی ایالات متعلقه ویا متابواره ایران بسرحد روس از بکطرف و پرسه افغانستان و بلوچستان از طرف دیگر از این برای احتراف از هر گونه همل و اسباب

یاد نمودند آقایانی که قسم یاد نمودند: اصف الدوّلہ

جلال الدوّلہ ظفر السلطنه امیر پهادر

مومن الدوّلہ علام الدوّلہ نصر السلطنه

سردار فیروز وزیر اعظم

وزیر مخصوص مُؤمن الملک

محتم السلطنه فواد الملک

صدر السلطنه آجودان باشی تویغاه

علام السلطنه سالار السلطنه حاجب الدوّلہ میر شریفات

معین السلطنه سالار اعظم

حیدر الملک فارس السلطنه

سیف الملک سالار نظام

قوار آقاسی فتح السلطنه

بهادر نظام مختار الدوّلہ

مجید الملک حشمت الدوّلہ

وزیر دربار معن الدوّلہ

مدیر الملک امان الله میرزا

وزیر همایون معین دربار

مقبل السلطنه میرزا ابراهیم خان امیر تومن

سردار مسعود موقن الملک

وزیر نظام سردار مفخم

هزیر السلطنه اغزار الملک

شجاع السلطنه سهم الدوّلہ

سهما الدوّلہ حجزه آقا

حسین فیلیغان نواب آصف السلطنه

مجلس بواسطه یاره مذاکرات سری گردید.

مذاکرات روز پنجشنبه ۲۴ شعبان

دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز سه شنبه ۲۲ را آقا میرزا

طاهر قرائت کردند.

رقیس - خوب است همه بدانند که بعضی

امورات راجع بر حدات اتفاق افتاده که باید عصری

مذاکره شود و وزراء و امرا هم خواهند آمد که

حضور داشته باشد در این صورت خواهش میشود

که در القاظ این قانون اساسی زیاد مباحثه نشود

دقیدرمندی بکنید تا زودتر تمام شده ایجاب معمطی

نشود (شروع بقرائت قانون اساسی شد در این موقع

حضرت والا شاهزاده ظل السلطنه ب مجلس مقس

وروود نموده از روی شف و شوق که از هنای آمال و

آرزوی خود را امروز دیده اعضاء معمتم او را

تریک و تهیت گفتند حجت الاسلام آقا میرزا

سید محمد که به راهی حضرت والا ظل السلطنه

ب مجلس وارد شده اظهار فرمودند که اگرچه حضرت

والا از دیر زمانی این اشتیاق بود که خود را در پیشتر

مقدس حاضر شده عقاید خالصانه خود را در پیشتر

این اساس اظهار دارند ولی امروز من مخصوصاً

رقیق و حضرت والا را ب مجلس آوردم که از برای

احمدی شبهه باقی نماند که بعدها اهلی وادنی طلاق

و هواخواه این اساسند اهضای معترم اظهار امتنان